

گاید گیسبا قیامت
در قدس
بیت المقدس مسلمانان است

دیارات: الحاج محمد شاه (پیمان) سوید

Ketabton.com

۱۳۹۸

امین الدین « سعیدی - سعید افغانی »
بیت المقدس
جنوری 2019

www.masjed.se

بسم الله الرحمن الرحيم
کلید کلیسا قیامت در قدس
بدست مسلمانان است

کلید و تنظیم بزرگترین کلیسای جهانی در بیت المقدس به نام کلیسای « قیامت یا رستاخیز » از قرنهای طولانی توسط رهبران مختلف مذاهب مسیحی به دست مسلمانان داده شده و این کلید و تنظیم امور کلیسا توسط مسلمانان با افتخار تا امروز به دست مسلمانان ادامه دارد.

بلی برخی از حوادثی در تاریخ بشریت و بخصوص در تاریخ ادیان بوقوع پیوسته اند که برای پیروان دین مقدس اسلام، نام و جلال اسلام و مسلمین اهمیت عظیم معنوی دارد و درس عبرت ناکی برای مسلمانان و بشریت اند. از آنجمله نقش کلید دو مرکز عبادی جهانی که یکی کعبه و دیگری هم کلید کلیسا قیامت و یا کلیسا رستاخیز در

سرزمین بیت المقدس، از اهمیت خاص تاریخی و سیاسی، دینی و اجتماعی برخوردار است.

بعد از اینکه در ماه مبارک رمضان در سال هشتم هجری مکه معظمه توسط مسلمانان فتح شد، و مسلمانان به فتح عظیم دست یافتند حضرت بلال بر بام کعبه به دستور پیامبر صلی الله علیه وسلم ندای الله اکبر رادر فضای مکه اعلام داشت ، فاتحین قهرمان اسلام به هدایت پیامبر بزرگوار شان لباسهی خود را بالا زدند و

با ظرفها و سطل ها ، درون و بیرون کعبه را به وسیله آب زمزم شست و شو کردند. تا توسط آب زمام تمام آثار مشرکان محو و نابود گردد.

بعد از تنظیف کعبه پیامبر صلی الله علیه وسلم پرسید : عثمان بن طلحه کجاست؟ او را فراخواندند. پیامبر صلی الله علیه وسلم به او گفت: «ای عثمان! بیا و کلیدهایت را بگیر؛ امروز روز نیکوکاری و وفاست». در روایت ابن سعد آمده که فرمود: «کلید را برای همیشه بگیر و جز ظالمان، کسی دیگر منصب کلیدداری را از شما نخواهد گرفت. ای

عثمان! خداوند، شما را امین خانه‌اش گردانیده است؛ لذا شما نیز از آنچه که از بابت این خانه به شما می‌رسد، درست و صحیح استفاده کنید .

مسئولیت و نگهداری این کلید تا به امروز در تصرف فامیل «بنی شیبه» می باشد. می‌گویند از زمانیکه فتح مکه توسط رسول الله صلی الله علیه وسلم صورت گرفته تا به امروز 58 بار قفل کعبه تجدید و نوساخته شده که کلید این قفل ها مطابق روایات تاریخ 54 کلید کعبه همین حالا در موزیم «توپقای» استانبول، دو کلید در مجموعه نهاد السعید، یکی از این کلید ها در موزیم لوور باریس و کلید دیگر از این کلید ها در موزیم هنر اسلامی قاهره منحیث سند تاریخی و تَبْرُک اسلامی نگهداری و محافظت می‌گردد.

تسلیمی کلید بیت المقدس :

در زمان خلافت امیر المؤمنین حضرت عمر (رض) به چهار نفر صحابه مشهور اسلام هریک حضرات ابو عبیده بن الجراح، معاذ بن جبل، عمرو بن العاص و یزید بن ابی سفیان، هدایت فرمودند تا بسوی قدس حرکت فرمایند و شهر قدس را در تصرف لوای اسلام و حکومت اسلامی درآورد.

سپاه اسلام با شنیدن این خبر با تمام ذوق و شوق غرض آزادی قُدس به سوی بیت المقدس در حرکت شدند و دیری نگذشت که سپاه اسلام این شهر تاریخی را در محاصره خویش درآوردند.

صحابی جلیل القدر ابو عبیده بن جراح (رض) بعد از فتح جنوب فلسطین توانست در ۱۷ مارچ سال ۶۳۶م. بیت المقدس را بطور کامل به تصرف لشکریان اسلام درآورد.

بنابر خواهش سراسقف شهر قدس « صفرونیوس » تسلیمی کلید بیت المقدس به شخص خلیفه اسلام حضرت عمر (رض) وعده داده شد. حضرت عمر (رض) غرض تسلیمی کلید بیت المقدس، به بیت المقدس سفر نمود و طی این سفر تاریخی امان نامه را با مسیحیان بیت المقدس به امضا رسانید.

متن امان نامه حضرت عمر (رض) به اهالی قدس:

بسم الله الرحمن الرحيم، این امان نامه‌ای است که بنده‌ی خدا عمر امیر مؤمنان به مردم بیت المقدس داده است. به آنان از لحاظ جان و مال و کلیساها و صلیب‌هایشان، و سالم و دردمندشان امان می‌دهد و برای دیگر مردمی که در آنند. کسی در کلیسای آنان سکونت نخواهد کرد و آن را ویران نخواهد کرد و چیزی از آن و حدود آن و صلیب‌ها و اموال ایشان

کاسته نخواهد شد. آنان را مجبور به ترک دین و آیین نمی‌کنند و به هیچ‌کس از ایشان زبانی نخواهد رسید و در بیت المقدس هیچ یهودی همراه ایشان اسکان داده نخواهد شد.

و بر مردم ایلیاست که همچنان جزیه بپردازند که اهل دیگر شهرها می‌پردازند و بر عهده‌ی ایشان است که رومیان و دزدان را از آن شهر بیرون کنند، هرکس از آنان که از بیت المقدس بیرون آید تا هنگامیکه به جایگاه امنی برسد بر جان و مال خویش در امان

خواهد بود و هر کس از ایشان که در شهر بماند هم در امان است و بر اوست که همان جزیه‌ی مردم بیت‌المقدس را بپردازد، هر کس از مردم ایلیا هم که بخواهد با رومیان برود مشروط بر اینکه پرستشگاه و صومعه خود را خالی کند، آنان هم بر جان و صلیب خود در امانند تا به جایگاه امنی برسند، زمین‌دارانی که پیش از کشته شدن فلان کس؟ در بیت‌المقدس بوده‌اند اگرچه بخواهند همانجا بمانند بر عهده‌ی ایشان است که جزیه‌ی همچون جزیه‌ی مردم بیت‌المقدس بپردازند و هر کس بخواهد می‌تواند با رومیان برود و تا هنگام درو و برداشت محصول از آنان چیزی گرفته نمی‌شود. بر آنچه در این نامه نوشته شده عهد و ذمه‌ی خدا و رسولش می‌باشد و ذمه‌ی خلفا و مؤمنان، به شرط آنکه ایشان جزیه‌ایی را که بر عهده‌شان مقرر شده است بپردازند.

بر این کار خالد بن ولید و عمرو بن عاص و عبدالرحمن بن عوف و معاویه بن ابی‌سفیان شاهد اند و عهدنامه به سال پانزدهم آماده و نوشته شد. (وثائق؛ نامه‌های حضرت ختمی مرتبت و خلفای راشدین - تألیف: دکتر حمیدالله حیدرآبادی).

بطور کل عهد نامه حاوی نکات ذیل است:

- الف : مسیحیان شهر قدس را به میل و رغبت خود به مسلمانان واگذار کنند.
ب : مسلمانان تعهد می‌کنند که هر مسیحی که بخواهد در آنجا بماند خودش همراه با کلیسایش، با صلیبش و با انجیل‌هایش در امان باشد و به جای زکات، (تکس و مالیه‌ء امروز در جهان)، باید سالیانه مبلغی به صورت مالیات یعنی جزیه بپردازد.
ج : مسیحیاتی که نخواهند بمانند حق دارند با کلیه وسایل و دارایی خود کوچ کنند و به هر جا خواستند بروند.

قابل توجه ودقت است:

بنابر تقاضای مسیحیان، مسلمانان تعهد کردند که یهود به بیت‌المقدس برنگردد. جالب این است که در صلح‌نامه مسیحیان تقاضا کردند که یهودیان به آنجا برنگردند. آنها می‌ترسیدند که شاید در سایه بیرق اسلام و در سایه حکومت اسلام، یهود به بیت‌المقدس برگردند. مسلمانان این شرط را پذیرفتند. (الموسوعة التاريخية الجغرافية ج4 ص166. هیکل ج1 ص246، تاریخ طبری: ج3 ص606. واقدي: ج1 ص242. ابن الأثیر: ج2

ص330، أبو الفداء: المختصر في تاريخ البشر ج1 ص160. التاريخ المجموع علی التحقيق والتصديق ص16.)

خواننده محترم!

ویلیام صوری انگلیسی (1127 م) که از جمله مؤرخان مشهور جهان مسیحیت میباشد واضافتر از پنجاه سال از عمر خویش را در طلب علم در دولت لاتینی بیت المقدس و یا فرانسه و ایتالیا صرف کرد و محقق ذی اعتبار در امور مذهبی مسیحی می باشد، ومدتی هم مسئولیت دیوان رسائل را در دربار مملکت لاتینی بیت المقدس مصروف کار بوده همچنان مدتی سفیر پادشاه عموری در دربار امانوئل، امپراطور بیزانس، بوده، در

کتاب مشهور خویش در باره رفتار امیر المومنین حضرت عمر (رض) در قدس بخصوص با مسیحیان می نویسد:

حضرت عمر (رض) در مدت اقامت خود در این شهر، درباره احوال ساکنان آن بررسی های دقیقی انجام داد. ... وی در خصوص موقعیت و محل کلیسای قیامت نیز تحقیق کرد که خرابه ها و باقی مانده های کلیسا به او نشان داده شد.

او دستور به تجدید بنای کلیسا داد و برای این امر پول کافی اختصاص داد و صنعتگران و کارگران و دیگر ملزومات، نظیر چوب و سنگ مرمر را آماده کرد، به گونه ای که ساختمان بنا، در مدت کوتاهی به پایان رسید. سپس زمین های با ارزشی را به این کلیسا اختصاص داد که عواید حاصل از آنها برای برآوردن نیازها و ملزومات کلیسا و تعمیر و تعویض وسایل آن، نظیر مشعل ها و... به کار می رفت. (ویلیم الصوری، تاریخ الحروب الصلیبیه (الاعمال المنجزه فیما وراء البحار صفحه ۱۴۴)

کلیسای رستاخیز یا کلیسای قیامت:

طوری که در فوق هم یاد آور شدیم، کلیسا رستاخیز یا کلیسای قیامت یکی از مقدس ترین اماکن مذهبی و یکی از مشهورترین محل عبادی برای مسیحیان در سراسر جهان بشمار میرود، این کلیسا در تپه دره جلجتا بیت المقدس در شهر قدیم موقعیت دارد.

مسیحیان، معتقد اند که حضرت عیسی علیه السلام در همین منطقه، یعنی در محل که امروز کلیسای رستاخیز موقعیت دارد، مصلوب گشته و از همین جا به آسمان هم عروج نموده است، ولی دین مقدس اسلام مصلوب شدن حضرت عیسی علیه السلام را رد نموده، و در آیات (156-157) سوره النساء، این داستان را ساختگی می خواند و می فرماید: «وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا * بَل رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا» (سوره النساء: 157 - 158)

الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا * بَل رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا» (سوره النساء: 157 - 158)

(در حالی که نه او را کشتند و نه به دار آویختند، ولیکن کار بر آنان مشتبه شد و (متردد گردیدند که آیا عیسی یا دیگری را کشته اند و در این باره با همدیگر اختلاف نظر پیدا کردند و) کسانی که درباره او اختلاف پیدا کردند (جملگی) راجع بدو در شک و گمانند و آگاهی بدان ندارند و تنها به گمان سخن می گویند و (باید بدانند که) یقیناً او را نکشته اند.

بلکه خداوند او را (از دست آنان رهاوند و پس از گذشت روزگاری که خود می‌داند، وی را میراند و) در پیش خود به مرتبه والائی رساند. و خداوند چیره و حکیم است). پروردگار با عظمت ما در آیات فوق به ما خبر داده است که یهودی‌ها پیامبر او، یعنی عیسی علیه السلام را نکشته‌اند. هر چند مدعی هستند و نصاری نیز آن را پذیرفته‌اند. ولی واقعیت این است که عیسی علیه السلام کشته نشده و خداوند شخص دیگری را بشکل و شمایل او در آورده بود و عیسی را به آسمان‌ها بالا کشیده است.

تاریخچه مختصر کلیسای قیامت یا کلیسا رستاخیز:

بعد اینکه صلاح الدین ایوبی نیرو و قوت رزمی خویش را به صلیبی‌ها در جنگ مشهور حطین به اثبات رسانید یعنی جنگ را که بتاريخ 21 رجب 583 هجری 26 سپتامبر 1187 میلادی آغاز کرده بود، توانست آنرا در 27 رجب که به روزجمعه سال 583 هجری 1187 میلادی مصادف میشود به پایان برساند و شهر بیت المقدس، و سایر بناها عبادی از جمله مساجد و کلیساها را از تصرف اشغالگران صلیبی پاک بسازد. صلاح الدین به تاسی از رفتار امیرالمؤمنین عمر (رض) در جریان فتح بیت المقدس، آثار و بناها مسیحیان را قویاً مورد احترام قرار داد، و این مراکز عبادی را دوباره به صاحبان اصلی آن تسلیم نمود که از جمله کلیسا قیامت و یا کلیسا رستاخیز شامل حال این اجرات میشود.

مؤرخان اروپائی می‌نویسند: این حقیقت در یادها می‌ماند که عصر خونریزی و قساوت نتوانسته است انسان بزرگ و قدرتمندی مانند صلاح الدین را فاسد نماید.

کلیسا قیامت که بعدها بنام کلیسا رستاخیز شهرت یافت به دستور ملکه «هیلان» مادر قسطنطین در سال 325 م. بنا شد. این کلیسا از مهمترین اماکن مقدس مسیحیان در شهر بیت المقدس در منطقه «البلده القدیمه» (شهر قدیمه) می‌باشد. مطابق روایات تاریخی کار اعماری این کلیسا در حدود 11 سال به طول انجامید، یعنی کار اعماری این کلیسا در سال 325 میلادی آغاز شد و در سال 336 به اتمام رسید. گفته شده که هیلان در جریان سفر به بیت المقدس، چوبی که مسیح به آن به صلیب کشیده شد، را یافت لذا خواست کلیسایی در این مکان بنا کند. امپراطور نیز پول و معماران زبده را به منظور احداث کلیسایی در خور شان مادرش فراهم نمود.

تعمیر معماری «کلیسای قیامت» طوری ساخته شده است که دارای دو دروازه باشد، دروازه به سمت راست که بعدها در سالهای 828 به دستور صلاح الدین ایوبی مسدود گردید و دیگری دروازه در سمت چپ با ارتفاع 5 متر و عرض 3 متر میباشد. در این دروازه به هدایت صلاح الدین ایوبی قفلی نصب کردید، وی همچنان هدایت فرمود که غرض رفع و جلوگیری از اختلافات بیشتر در بین فرقه‌های مختلفی مسیحی به توافق فرقه‌های مذهبی و جلوگیری از قتل و خونریزی در بین پیروان این فرقه، دروازه این کلیسا توسط نگهبان مسلمان باز و بسته شود. از آن تاریخ تا به امروز مسؤلیت کلید این دروازه را خانواده بنام «ادیب جواد جوده» بدوش دارند.

به گزارش العربیه، 8 قرن قبل زمانیکه صلاح الدین ایوبی شهر قدس را از مسیحیان باز پس گرفت، کلید «کلیسای قیامت» این شهر را به همراه یک سند، به خانواده مسلمان سپرد. در سند صلاح الدین که هم اکنون در دست یکی از نواسه‌های این خانواده

به نام «ادیب جواد جوده» قرار دارد، آمده که تنها این خانواده حق گشودن و بستن دروازه «کلیسای قیامت» را دارد.

«ادیب جواد جوده» کلیدار فعلی این کلیسا طی مصاحبه گفت: «صلاح الدین نگران بازگشت دوباره صلیبی ها به کلیسای قیامت بود، بنا بر این هدایت فرمود که یکی از دروازه های کلیسا بسته و دیگری باز بماند و کلید آن دروازه را به اجداد من سپرد.

«ادیب جواد جوده» که 49 سال عمر دارد، دارای سه فرزند می باشد، همین حالا دارای مغازه لباس فروشی در قدس شرقی میباشد، و تاکید میدارد این کلید را از اجداد خود سلسله به سلسله به ارث برده است. و حاضر نیستم که این مسئولیت را به هیچ قیمتی از دست دهم.

دروازبان مسلمان کلیسا هر روز ساعت چهار صبح، کلید را از محترم جوده یا

یکی از فرزندانش می گیرد و دروازه چوبی کلیسا را برای زایرین باز میکند، و ساعت هشت شب بعد از ظهر دوباره بعد از بستن دروازه کلیسا، کلید را به فامیل جوده تسلیم میدارد. از این کلیسا روزانه تعداد کثیری از توریستان از سراسر جهان بازدید بعمل می آورد.

کلید دست داشته نزد فامیل جواد یگانه کلیدی است که می تواند دروازه چوبی کلیسا را توسط آن باز و بسته نمود. قابل تذکر است که این کلید که تقریباً 20 سانتی متر طول دارد از آهن ساخته شده و درخریطة جرمی با عزت خاص نگاهداری میشود.

قابل تذکر است زمانیکه صبحانه قفل دروازه عمومی کلیسا توسط فامیل جواد و یاهم نماینده مسؤل شان ساعت 4 صبح باز میگردد، در همان ساعت یکتن از روحانیون کلیسا بطور دورانی (نماینده از کلیسای کاتولیک، روحانی ارتودوکس رومی وارمنه) دروازه دیگری را در داخل باز میدارد. ولی روحانیون سایر شاخه های کلیسا در همان روز فقط نظاره گر این مراسم میباشدند، و عین مراسم در بستن دروازه کلیسا ساعت هفت شام نیز بر پا میگردد.

ادیب جواد می گوید این وظیفه در زمان صلاح الدین ایوبی و آنهم توسط شخص صلاح الدین ایوبی بعد از اینکه صلیبیان را در سال 1187 میلادی شکست داد و کنترل بیت المقدس را به دست گرفت، به موافقه رهبران و مسؤلین کلیسا قیامت به خاندان ما واگذار شده است.

ادیب جواد جوده می افزاید: «صلاح الدین کلید کلیسا را به خانواده ما داد تا از کلیسا محافظت کنیم. این برای خانواده ما مایه افتخار است. البته نه تنها برای خانواده ما مایه افتخار است بلکه این مساله برای تمام مسلمانان جهان مایه افتخار می باشد.»

قابل تذکر است در جنب اینکه مسؤلیت کلید بدست خانواده ادیب جواد میباشد، بلکه او یکی دیگری از فامیل های مسلمان که بنام فامیل «نصیبیه» شهرت دارند، به رغم تشکیلات و ساختار پیچیده کلیسا به عضویت دائم آن درآمده اند. شش کلیسای باستانی - کاتولیک رومی، ارتودوکس یونانی، ارتودوکس ارمنه، ارتودوکس سوری، ارتودوکس اتیوپیایی و همچنین ارتودوکس قبطی - در حال حاضر از این کلیسا استفاده می کنند و راهبان هر شاخه نیز در آنجا زندگی می کنند.

خانواده «ادیب جواد جوده» نه تنها مسؤلیت کلید کلیسای قیامت را بردوش دارد، بلکه فرمان صلاح الدین ایوبی را که به عنوان خانواده آن صادر گردید ه آنرا حفظ میدارند، ادیب جوده می افزاید خانواده ما نه تنها فرمان صلاح الدین ایوبی را در تصرف خود دارد بلکه مجموعاً 165 قطعه سند تاریخی که از جانب 27 حاکم عثمانی که در بیت المقدس بحیث حاکم بودند و عنوانی این خانواده در مسولیت داشتن کلید کلیسا قیامت تحریر یافته است نیز در اختیار دارد. وی می گوید که کلیساهای قدس این سندها را به رسمیت می شناسند.

جوده با اشاره به اینکه این اسناد و کلید کلیسای قیامت افتخاری برای همه مسلمانان است، تاکید کرد که در مقابل این ماموریت تاریخی مهم هیچ دستمزد یا حقوقی رادریافت نمی کند و هیچگاه به دنبال آن هم نخواهد بود.

خواننده محترم!

امور عبادی، دینی و اداری این کلیسا توسط روحانیون هر سه شاخه مسیحیت کلیسای کاتولیک، ارتودوکس های شرقی و کلیسای ارمنه کنترل و هریک از این فرقه ها مسولیت کنترل یک بخش از این کلیسا را دست خود دارند.

روحانیون هر فرقه از مسیحیت در ساحه مربوطه تعیین شده خویش مصروف موعظه و دعا هستند، و برای زایرن به توضیح معلومات و موعظه های دینی خویش می پردازند، مسؤلین دینی هریک از فرقه ها به شدت از محدوده تعیین شده خویش محافظت و نگاهداری می نمایند، و تمام امور آن مثل نگهداری و نظافت و مراقبت را در دست خود نگه می دارند. اختلافات موجود بر سر مالکیت میان فرقه های مختلف مسیحی در این کلیسا تا سرحدی است که هیچ یک از فرقه های فوق حتی، اختیار تعمیرات، اعمار و بنای مجدد ترمیم طلبی کلیسای مقدس را هم ندارند.

بطور مثال همین حالا در برنده بالای سر در دروازه دخولی تعمیر کلیسا یک زینه چوبی از قرن 19 میلادی وجود دارد که تا حالا این زینه به همان وضعیت باقی مانده و بنابر اختلافات فرقی مذهبی، به موافقه نمی رساند که پیروان کدام یکی از فرقه دینی این زینه را پایان بیاورد.

در سال 1852 زمانیکه عثمانی ها بر سر زمین بیت المقدس حکومت می کردند، برای ختم این اختلافات فرقی بین گروه های مسیحیت، برخی از دستور نامه های عملی

وجدی را غرض دفع اختلافات بین آنها وضع نمودند که بنود این لوایح و مقرارت در ختم اختلافات هر سه فرقه تا هنوز مجری الاجر است .

قابل تذکر است که اختلافات فرقوی و مذهبی در بین گروه های مختلفی موجود در کلیسا قیامت از زمانه های قبل و بخصوص در دوران عثمانی ها وجود داشته ، و در برخی از اوقات همین اختلافات منجر به خشونت شدید و برخورد فیزیکی بین روحانیون کلیسا بر سر کنترل بخش های مختلف کلیسا گردیده است .

بدین منظور در سال 1853 قوانین در این کلیسا از جانب صلاح الدین ایوبی و سایر زعمای حکام وضع و برای هر شاخه تنها مجاز به استفاده از یک فضای خاص از کلیسا داده شده است .

ناگفته نباید گذاشت که در برخی از اوقات این اختلافات صرف در ساحه کلیسا منحصر نمانده ، بلکه دامنه این اختلافات جهانی نیز گردیده است .

بطور مثال در سالهای 1853 میلادی روسیه کشور ترکیه را تهدید کرد که اگر دولت عثمانی که در آن زمان کنترل بیت المقدس را در دست داشت، کنترل بخشی از فضا متعلق به کلیسای ارتودوکس یونانی را به کلیسای کاتولیک فرانسوی ها واگذار کند به آنجا لشکرکشی خواهد کرد. همین امر سبب شد تا سلطان عبد المجید اول حکمی را صادر کند که به پاس آن، دیگر امکان انتقال بخش ها و حقوق ها در داخل کلیسا میسر نباشد.

امروزه اما همان قوانین 163 سال پیش، از زمان های برنامه ریزی شده ارائه خدمات گرفته تا زبان مردم و مسیر

انجام مراسم، بر تمام وجوه زندگی عادی در کلیسا حاکم است. هرگونه تغییر کوچکی در امور روتین نیز موجب اختلاف و بروز خشونت می شود که آخرین مورد آن به سال 2008 برمی گردد: زمانی که بین کلیسای ارتودوکس یونان و ارمنه بر سر مسیر انجام مراسم

درگیری شدت گرفت و در نهایت با دستگیری همراه شد. بناً تعمیرات و نوسازی بسیار به ندرت در این کلیسا رخ میدهد ، و در یک جمله باید گفت که : حفظ صلح در بین فرقه های مذهبی در کلیسا قیامت کار آسانی نیست ولی در زمان زمامداری مسلمانان تا اندازای این اختلافات فروکش نموده بود .

ولی در این اواخر فضای تفاهم بین رهبری هر سه فرقه کمی بهتر گردیده است ، و نظریات اتفاقی شان نسبت به اختلاف شان کمتر است . بطور مثال بعد از قرن ها اختلاف بین بین فرقه های دینی (کلیسای کاتولیک، ارمنه و ارتودوکس یونان) توافقی بعمل آمد تا محراب عیسی مسیح ترمیم شود. این تغییر در دوصد سال گذشته بی سابقه بوده است.

فرقه های مشهور دین مسیحیت:

بصورت کل باید گفت که در مسیحیت فرقه های متعددی وجود دارد که برخی از محققان تعداد این فرقه را به 50 فرقه می شمارند، ولی در میان این فرقه ها سه فرقه بزرگ وجود دارد که بنام: «کاتولیک، ارتدوکس و پروتستان.» یاد میگردد.
پیروان فرقه مذهب کاتولیک:

عبارت از مسیحیان اند که فعالیت خویش را تحت اداره واتیکان یعنی پاپ به پیش می برند، و خود را نماینده حقیقی عیسی علیه السلام می شمارند.

اصول اساسی و اعتقادی مذهب کاتولیک را 5 نقطه ذیل تشکیل میدهد:

1- اخبار و سنن کاتولیک برابر و هم وزن کتب مقدس است و منبع حقیقت و سرچشمه اختیارات روحانی می باشد.

2 - کتاب مقدس معتبر همان نسخه لاتینی آن است.

3 - ترجمه کتاب مقدس از زبان لاتینی، حق انحصاری کلیسای کاتولیک است.

4 - مقدسات سبعة (تعمید، قربانی، توبه، اعتراف، تناول، ازدواج، مسح بیماران در حال مرگ) همان است که کلیسا در قرون وسطی رسماً پذیرفته است.

5 - نجات و رستگاری تنها بستگی به ایمان دارد ولی ایمان عامل حصول آن نیست و اعمال صالح مستوجب عفو و غفران الهی نیست.

پیروان فرقه مذهب ارتدوکس:

پس از تجزیه امپراتوری روم به روم شرقی و غربی، در کلیسای کاتولیک انشعابی حاصل شد و کلیسای شرقی به نام ارتدوکس نام گرفت و از کلیسای کاتولیک جدا شد. پیروان ارتدوکس در مخالفت با کلیسای کاتولیک، مفاهیم، برزخ، بی آرایش، برائت از گمراهی و عدم امکان اشتباه پاپ را قبول ندارند. کشیشان آنان نیز به خلاف کشیشان مذهب کاتولیک ازدواج می کنند و مراسم عبادی را به زبان محلی می خوانند نه زبان لاتین. حتی شکل کلیساهای ارتدوکس با کلیساهای کاتولیک متفاوت است. اصول فرائض این مذهب در «تعمید، ادای شهادت، مسح روغن مقدس، تناول، توبه، مسح بیماران و ازدواج» خلاصه می شود.

پیروان فرقه مذهب پروتستان:

دومین و بزرگترین انشعاب در درون مذهب کاتولیک است که در برابر سخت گیری ها و انحرافات فراوانی این مذهب انجام شد. مخالفت با قدرت الهی پاپ اصلی ترین نقطه مقابل پروتستانیزم با مذهب کاتولیک است. ازدواج کشیشان، عدم نیاز بر وجود روحانی در ارتباط با خدا، عدم اجبار در اعتراف به گناه، عدم نیاز به کلیسا و روحانیت در فهم اصول عقاید از دیگر اصول این مذهب است. این مذهب دارای فرقه های متعددی است. اصول شعائر و مراسم مذهبی پروتستان عبارت است از: «تعمید، اعتراف غیر اجباری، تناول و افطار، تلاوت کتاب مقدس، حضور در کلیسا و قرائت ادعیه لوتر و ازدواج» است. (برای معلوماتی بیشتر میتوانید از کتاب: تاریخ ادیان و مذاهب جهان نوشته مبلغی آبادانی، ج 2، ص 815 - 784، انتشارات حر، تهران، و

تاریخ جامع ادیان از آغاز تا امروز نوشته جان ناس، ترجمه علی اصغر حکمت، ص 473 - 406، استفاده بعمل آرید.)

تعاون ودوستی بین مسلمانان و مسیحیان در بیت المقدس:

دوستی و تعاون در بین مسلمانان و مسیحیان در بیت المقدس و سایر ولایات در طول تاریخ بعد از فتح این شهر توسط مسلمانان ، وبخصوص سفر تاریخی حضرت عمر خلیفه دوم اسلام و امضای امان نامه به سر اسقف قدس و آماده ساختن تسهیلات دینی توسط فاتحین

اسلامی به پیروان دین مسیحی و همچنان برخوردار حسانه صلاح الدین ایوبی بعد از فتح بیت المقدس از دست صلیبیان به مسیحیان و مساعد ساختن تسهیلات به پیروان دین مسیحی در کلیسا های ، و آماده ساختن تسهیلات متعدده کلیسا ها همه و همه خاطرات دوستی است که پیروان هر دو دین در بسیاری از مورد با هم متحد و هم صدا میگردند .

بطور مثال زمانیکه حکومت اسرائیل تصمیم گرفته بود که صدای آذان الله اکبر را در بیت المقدس ممنوع اعلام بدارد کلیسای مسیحی در شهر ناصره ، به رسم دوستی از همه کلیسا ها شهر ناصره بجای صدای ناقوس ، صدای آذان الله اکبر را در پنج وخت نماز سر دادند ، ویکجا با مسلمانان در اعتراضات و مظاهرات خیابانی بر ضد ممنوعیتی آذان در بیت المقدس همبستگی خویش را با مسلمانان اعلان داشتند . در اثنای این تضامن و همکاری و تظاهرات مشترک مسلمانان و مسیحیان در یکی از شعار ها که توسط جوانان مسیحی حمل میشد ، نوشته شده بود: «**اشغالگران، نمی توانند آذان بلال را خاموش کنند**» .

همچنان در سال 1918 میلادی زمانیکه حکومت اسرائیل وبخصوص شاروالی بیت المقدس حکم راصادر نمودند که : اموال کلیساهای مسیحی را به عنوان مالیات بر مستغلات مصادره کند، تا جایی که قرار بود براساس این طرح اسرائیل حدود 150 میلیون دلار از 882 ملک جمع آوری، قانون معافیت کلیساها از پرداخت مالیات لغو و کلیساهایی که از پرداخت آن سرپیچی می کنند، مصادره شوند.

ولی در مقابل روسای کلیساها بیت المقدس ، طرح های شاروالی اسرائیل راتلاشی برای تضعیف حضور مسیحیان در قدس قلم داد نمودند ، و نسبت به بررسی طرح کمیته وزارتی وابسته به مقامات اشغالگر مبنی بر تحمیل مالیات بر کلیساها هشدار دادند که ممکن است از طریق آن خود کلیساها مصادره شوند.

حکومت اسرائیل در ضمن با هدف مجبور کردن کلیساها برای پرداخت مالیات به شاروالی شهر بیت المقدس هدایت فرموده اند، که همه ای حسابات بانکی کلیساهای قدس را بلوکه کنند.

بدین مناسبت روحانیون هر سه فرقه مسیحی (کاتولیک، ارتدوکس و پروتستان) «کلیسای «القیامه» در بیت المقدس یکجا با روحانیون مسلمانان به عنوان اعتراض به سیاست‌های مالی شاروالی حکومت اسرائیل در بیت المقدس دست به بسته شدن مشهورترین کلیسا شهر بیت المقدس زدند و اعلان اعتصاب نمودند.

متولیان کلیساهای کاتولیک رومی، ارتدوکس یونانی و نیز کلیسای ارامنه در این اعتصاب که با اشتراک روحانیون مسلمانان در برابر دروازه‌های بسته کلیسا قیامت صورت گرفت با تمام قوت اعلان داشتند که: تسلیم فشار شاروالی قدس نخواهند شد و تا تصمیم اسقف‌های اعظم، فعالیت این کلیسا متوقف خواهد ماند. این اتحاد مسیحی و اسلامی را حکومت اسرائیل خوش نداشته و برای تضعیف آن کار و فعالیت مینماید.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**